

ผลของโปรแกรมการลดการตีตราและเลือกปฏิบัติในสถานบริการสุขภาพ

อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ศศิวิมล ป่องเพชร^{1,2}, มณฑิชา รักศิลป์^{2*}

¹ โรงพยาบาลไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

² หลักสูตร สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

* Corresponding author, E-mail : monthicha.raubru.ac.th

บทคัดย่อ

บทนำ : ยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วย การยุติปัญหาเอดส์ ปี พ.ศ. 2560 - 2573 มี เป้าหมายในการ ลดการ ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ให้เหลือปีละไม่เกิน 1,000 ราย ลดการเสียชีวิตในผู้ติดเชื้อเอชไอวีเหลือปีละไม่เกิน 4,000 ราย และ ลดการเลือกปฏิบัติอันเกี่ยวเนื่องจากเอชไอวีและเพศภาวะลง ปัจจุบันการรักษาผู้ป่วยเอดส์ ด้วยยาต้านไวรัสทำให้ผู้ป่วยมีชีวิตที่ยืนยาว และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่พบว่าประชาชนยังมี ทศนคติที่จะตี ตราและเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาสภาพปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหาและนำวิธีการแก้ไขปัญหาไปใช้ในการลดการตีตรา และเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี

วิธีการศึกษา : การเป็นศึกษากึ่งทดลอง โดยมีการศึกษาสำรวจข้อมูลพื้นฐาน (Baseline) ศึกษาสภาพปัญหา การตีตราและเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี ด้วยการสำรวจในกลุ่มเจ้าหน้าที่ในสถานบริการ จำนวน 98 คน จากนั้นทำการศึกษาวิธีการแก้ไขปัญหการตีตราและเลือกปฏิบัติโดยใช้โปรแกรมการส่งเสริม สถานบริการสุขภาพปราศจากการตีตราและเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีในสถานบริการ และ นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมอบรมเจ้าหน้าที่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามของกรม ควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Smart phone หรืออุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์อื่น วิเคราะห์ ความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษา : พบว่า จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน (Baseline) ศึกษาสภาพปัญหาการตีตราและเลือกปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีก่อนดำเนินกิจกรรม พบว่าสัดส่วนการกังวลว่าจะติดเชื้อเอชไอวีจากการ ให้บริการ ร้อยละ 68.8 สัดส่วนทัศนคติเชิงลบ ร้อยละ 43.9 สัดส่วนการป้องกันตัวเองมากกว่าปกติระหว่างการ ให้บริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ร้อยละ 5.3 และสัดส่วนการสังเกตเห็นการเลือกปฏิบัติระหว่างการให้บริการ ร้อยละ 20.4 จากนั้นได้นำโปรแกรมการส่งเสริมสถานบริการสุขภาพปราศจากการตีตราและเลือกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีในสถานบริการมาใช้ในการอบรมเจ้าหน้าที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความรู้สึกว่า ถ้าเหตุการณ์ เกิดกับตนเองคงไม่พึงพอใจและรู้สึกด้อยค่า อาจมีผลกระทบต่อผู้ให้บริการ และองค์กรอาจถูกร้องเรียน จึงได้มีการ ประกาศนโยบายในการลดการตีตราและเลือกปฏิบัติในสถานบริการ และสำรวจผลข้อมูลการตีตราอีกครั้ง หลังจากทำกิจกรรมพบว่า สัดส่วนการกังวลว่าจะติดเชื้อเอชไอวีจากการให้บริการ ร้อยละ 38.7 สัดส่วน

ทัศนคติเชิงลบ ร้อยละ 18.6 สัดส่วนการป้องกันตัวเองมากกว่าปกติระหว่างการให้บริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ร้อยละ 0 และสัดส่วนการสังเกตเห็นการเลือกปฏิบัติระหว่างการให้บริการ ร้อยละ 13.8

Conclusions : จากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หลังจากที่ได้มีการจัดโปรแกรมการอบรมให้กับเจ้าหน้าที่พบว่าสัดส่วนการ ตีตราลดลงหลังจากทำกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่มีการทำเป็นระยะ ยาวในการเฝ้าระวังการให้บริการกับกลุ่มที่เปราะบาง ไม่ใช่แค่ผู้ติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มอื่นๆที่อยู่ในกลุ่ม เปรียบบางควรที่จะมีการปฏิบัติตัวให้เท่าเทียมกันเพื่อลดการเกิดการตีตราและเลือกปฏิบัติในสถานบริการ

คำสำคัญ : การตีตราและเลือกปฏิบัติ ; สถานบริการสุขภาพ ; เอชไอวี

Effects of a program to reduce stigma and discrimination in health facilities in Thai Charoen District, Yasothon Province

Sasiwimon Pongphet ^{1,2}, Monthicha Raksilp ^{2*}

¹ Thai Charoen Hospital, Yasothon Province

² Master of Public Health Program, Faculty of Public Health, Ubon Ratchathani Rajabhat University

* Corresponding author, E-mail : monthicha.r@ubru.ac.th

Introduction : The National Conflict Strategy 2017–2030 aims to reduce new multimedia infections to 1,000, to reduce the price of infected deaths to 4,000, and to reduce considerable gender discrimination in treating Brazilian patients with medicines that enable patients to resist longevity for development.

Objective: To study the problem condition How to address and implement solutions to reduce stigma and discrimination associated with HIV?

Method of study: It was a quasi-experimental study. A baseline survey was conducted to examine the stigma and discrimination related to HIV-infected people. A survey among 98 healthcare workers was conducted. Then, a study was conducted on how to solve the stigma and discrimination problem by using the Stigma and Discrimination-Free Healthcare Promotion Program related to HIV-infected persons in a healthcare facility. and used in staff training activities Tools used to collect information It is a questionnaire issued by the Department of Disease Control. Ministry of Public Health Collect data and analyzes data using Smartphone or other electronic devices. Analyze frequency and percentage.

Results: It was found that from the baseline survey, the problem of stigma and discrimination related to HIV-infected people was studied before the activity. It was found that 68.8% were concerned about being infected with HIV while providing services, 43.9% were negative attitudes, 5.3% were self-protection from HIV-positive persons, and 20.4% were noticing discrimination while providing services. If the incident happened to himself, he would be dissatisfied and feel inferior. may affect service providers and the organization may be complained Therefore, a policy has been announced to reduce stigma and discrimination in service places. and surveyed the results of the branding data again after the activity found that 38.7% were concerned about becoming infected with HIV while providing services, 18.6% were negative attitudes, 0% were self-protection during HIV services, and 13.8% were noted discrimination.

Conclusions : The above study shows that After the training program was organized for the staff, it was found that the proportion of Marks decrease after the event. This activity is a long-term activity to monitor the provision of services to vulnerable groups. It's not just people with HIV. Other vulnerable groups should be treated equally to reduce stigma and discrimination in the workplace.

Keywords: stigma and discrimination , health facility , HIV